

χαγού, εξέδωκε τὸ δεύτερον ἐν Μεδιολάνοις τὸν πρὸς τὸν Σωτῆρα Ναπολέοντα ὕμνον του, προτάξας ἐπιστολήν, δι' ἣς ἐτόλμα ν' ἀποτεινῇ συμβουλὰς πρὸς αὐτόν. «Οὐδέποτε,» λέγει ὁ Κάρρερ, «ἡ Ἰταλικὴ φιλολογία ἐφθάσεν εἰς τοσοῦτον ὑψηλὴν βυθμίδα, εἰς ἣν ἀνεβίβασεν αὐτὴν ὁ ξένος ποιητής, τολμήσας νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸν κυρίαρχον τῆς γῆς». Μετ' ἐλίγον εξέδωκεν ὁμιλίαν πρὸς τὸ Ἰταλικὸν κομμητάριον, ἥτις θεωρεῖται ὡς ἀριστούργημα τῆς Ἰταλικῆς φιλολογίας καὶ θαυμάζεται διὰ τὴν καλλιπέπειαν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ὅρου· ἀλλ' ἀμφότερα ἦσαν καρπὸι γενναίας καὶ εὐγενοῦς καρδίας μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὑπερμαχούσης ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ θαρραλέως ἀγωνιζομένη κατὰ τῶν κατακτητικῶν σχεδίων, ὅσα οἱ Γάλλοι ἔτρεφον περὶ τῆς Ἰταλίας διὰ τοῦτο ὑπῆρξε καὶ ἡ ἀφορμὴ, δι' ἣν ὁ ὑπουργὸς τοῦ πολέμου τὸν ἐστέρησε τοῦ ἀξιώματός του καὶ τὸν ἀπήλλαξε πάσης ὑπηρεσίας. Τότε εξέδωκε τὸ περίφημον μυθιστόρημά του ὁ Ἰάκωβος Ὀρτης καὶ ἔγραψε τὴν πρὸς τὸν Πιδεμόντην ἀθάνατον ἐπιστολήν του, ἥτοι τὰ μνήματα, ποίησιν λαμπροτάτην ἐκ 295 στίχων, ἥτις κατὰ τὴν ἐκφρασιν τοῦ Τακὸ εἶνε σειρά μαργαριτῶν. Ἐκτοτε ὁ Φόσκολος ἐκλήθη «ὁ ποιητής τῶν μνημάτων». Μεταβὰς εἰς τὴν Παυζάν, διωρίσθη καθηγητὴς τῆς ῥητορικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, καταλυθείσης ὁμῶς τῆς θέσεως μετ' ἐλίγον, ἦλθεν εἰς Κώμον καὶ ἐκεῖ ἔγραψε τὰς χάριτας ποίησιν ἀξίας ἴσης πρὸς τὴν τῶν Μνημάτων ἀλλὰ δυστυχῶς ἀτελῆ. Ἐκ Κώμου μετέβη πάλιν εἰς Μεδιόλανα, ἐνθα εἰργάζετο εἰς διάφορα περιοδικά, διακρινόμενος διὰ τὴν λεπτότητα καὶ τὸ ὀρθὸν τῶν κρίσεών του. Δυστυχῶς ὁμῶς τὸ 1815 ἐνεκα περιστατικοῦ τινοῦ ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ τῶν Μεδιολάνων καὶ νὰ ἐγκαταλίπῃ διὰ παντός τὴν Ἰταλίαν, διαμείνας δ' ἐν ἔτος ἐν Ἐλβετίᾳ, μετέβη εἰς Λονδίνον, ὅπου ἐγκατέστη ὀριστικῶς.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ὁ Φόσκολος μετέφρασεν Ἰταλιστὶ δύο ῥαψωδίας τῆς Ἰλιάδος καὶ ἔγραψεν ἀγγλιστὶ ἱστορίαν τοῦ Αἰολικοῦ δίγαμμου, σπειρών μετ' αὐτὴν, κατὰ τὴν ἐκφρασιν ἐνὸς βιογράφου του, τὴν ξηρὰν ἐκείνην ὕλην καὶ πραγματείαν περὶ τοῦ κειμένου τῆς Ἰλιάδος· τοσαύτης δὲ ἀπῆλκυσε φήμης καὶ ἐκ τῶν περὶ τῆς ἰταλικῆς φιλολογίας συγγραμμάτων του, ὥστε ἀπὸ διάφορα περιοδικά, ἐν οἷς εἰργάζετο, ἐλάμβανε δι' ἐκάστην τυπογραφικὴν σελίδα δύο λίρας στερλίνας. Εἰς τὸ τέλος ὁμῶς τοῦ βίου του περιήλθεν εἰς μεγάλην ἐνδειαν καὶ στερούμενος καὶ τοῦ ἄρτου, ἀπεβίωσε τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1827 ἐξ ὕψους, ἄγων τὸ 80 ἔτος.

Τὰ πλεῖστα τῶν συγγραμμάτων τοῦ Φόσκολου εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἀγγλικήν. Ἡ Ἐλλὰς δυστυχῶς, οὐδὲν ἔργον τοῦ περιφήμου τούτου τέκνου τῆς, ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους, καὶ κατὰ τοῦτο βεβαίως εἶνε ἀξιόμειπτος· ὁ ἀνὴρ ἀλλ' ἂν τις ἀναμνησθῇ τὸν ζῶντα ἐκεῖνον χρόνον, καθ' ὃν ἡ μούσα τοῦ Ἑλικωνος εὐίχα καὶ τὸ δρέπανον τῆς

τυραννίας ἐσείετο ἐπὶ τὴν δεδουλωμένην πατρίδα, δὲν θὰ διστάσῃ, νομίζομεν, νὰ δικαιολογήσῃ ἐκεῖνον ὅστις παντοῦ καὶ πάντοτε καὶ εἰς τὰς πράξεις του ἀπέδειξεν ὅτι ἦτο Ἕλλην καὶ ἐξ ἐκείνων μάλιστα, διὰ τοὺς ὁποίους σεμνύνεται ἡ Πατρίς. I. Γ.

ΠΕΡΙ ΙΑΠΩΝΙΑΣ

Περιβρεχομένη πανταχόθεν ὑπὸ θαλάσσης καὶ διακοπτομένη ὑπὸ κόλπων καὶ λιμένων ἡ Ἰαπωνία ἔχει ἐν τοῖς περιστοιχοῦσιν αὐτὴν ὕδασι ἀφθονίαν ἰχθύων καὶ ἄπειρον πληθὺν ἀλιείων. Πᾶσα παραλία ἔχει τὸ χωρίον αὐτῆς πρὸς ἀλιείαν. Οἱ κόλποι καὶ ὄρμοι κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς εὐδίας εἰσὶ λευκοὶ ὑπὸ ἰστίων τῶν ἀλιευτικῶν λέμβων. Οἱ ἀλιεῖς ἀποτελοῦσι τὴν κατωτάτην τῆς χώρας τάξιν, αἱ οἰκίαι αὐτῶν εἶναι πενιχρόταται καὶ ρυπαρώταται, εἰναι δὲ ἡκιστα νοήμονες. Ὑπάρχουσιν ὀλιγώτερα σχολεῖα εἰς τὰ μειονομαζα ταῦτα χωρία ἢ ἀλλαχοῦ καὶ ἡ ἀγραμματοσύνη κατ' ἀναλογίαν μείζων. Φυσικῶς εἰσὶν ὅμοιοι πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, τοῦτο δὲ ἐνεκα ἀφθόνου τροφῆς ἐξ ἰχθύων. Οὐδὲ θρησκευτικὴ οὐδὲ ἑτέρα πρόληψις ὑπάρχει κατὰ τῆς ἰχθυοφαγίας, πάντα δὲ τὰ εἶδη τῶν ἰχθύων εἰσὶν εὐθηνά.

Καλὴ ἀλιευτικὴ λέμβος διὰ δύο ἀνθρώπους κοστίζει περὶ τὰς 420 δραχμάς. Ὅταν ὁ καιρὸς εἶναι καλὸς ἡ ἄγρα τῶν ἰχθύων ἐκάστης τοιαύτης λέμβου ἀνέρχεται εἰς 90—120 λεπτά. Οἱ γυναῖκες καὶ οἱ παῖδες εἰς τὴν παραλίαν καταγίνονται εἰς συλλογὴν ὀστρέων καὶ ἄλλων θαλασσίων προϊόντων.

Ἡ παρασκευὴ ἀλατισμένων ἰχθύων παρέχει ἐνασχόλησιν εἰς μέγαν ἀριθμὸν ἐκ τῶν εὐθυνοτέρων ἐργατῶν. Ὁ πολυαριθμὸς ἀλιευτικὸς πληθυσμὸς, ἡ νησιωτικὴ θέσις τῆς χώρας, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ ποικιλία τῶν ἰχθύων ἐν πᾶσι τοῖς ὕδασι, ἡ εὐθηνία τῆς μετακομίσεως ἐκ τῶν παραλίων εἰς τὰ κέντρα τοῦ πληθυσμοῦ, πάντα ἔχουσι σπουδαίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς ἐργατικῆς τάξεως.

Ἐν ταῖς μεγαλειτέραις πόλεσι τὰ ἰχθυοπωλεῖα εἰσὶ πάντα ὑπὸ τὴν διαχείρισιν ἑταιριῶν, ἐν τισὶ δὲ μέρεσι αἰλέμβοι κατέχονται καὶ οἱ ἐργάται μισθοῦνται διὰ λογαριασμὸν τῶν ἑταιριῶν τούτων. Ἐν τῇ πόλει τῆς Ναγόγιας, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ὁσάρι, ἡ ἑταιρία τῶν ἀλιείων πρὸ τεσσάρων ἐτῶν κατεῖχε 1200 λέμβους καὶ ἐμίσθου 4000 ἀνδρας. Τινες τῶν λέμβων τούτων ἦσαν μεγάλαι καὶ ἔφερον 8 ἕως 10 ἀνθρώπους. Ἐπραγματοποιοῦν δὲ ἐτησίαν πώλησιν ἀνερχομένην εἰς τὸ ποσὸν 9,000,000 δραχμῶν.

Ἡ τιμὴ τῶν ἰχθύων ποικίλλει ἀπὸ 35 ἕως 75 λεπτά κατ' ὅκον, κατὰ τὴν ποιότητα καὶ τὸ μέρος ἐνθα πωλοῦνται. Ἡ πρόσδοσις ἡ ἐκ τῆς ἀλιείας κατὰ τὸ ἔτος 1878 ἀνῆλθεν εἰς 60,000,000 δραχμάς.

Τὰ μεταλλεῖα ἐν Ἰαπωνίᾳ δὲν ἔχουσι μεγάλην σημασίαν. Ἡ ὀλικὴ ἀξία ἡ ἐκ πάντων τῶν μεταλλείων καὶ λατομείων τὸ 1878 παραχθεῖσα δὲν ὑπε-

ρέθη τὰ 30,000,000 δραχμαί. Ἡ ἐργασία εἶναι εὐθνή καὶ ὁ ἐργάτης ἐν τοῖς μεταλλείοις ἔχει τὸν αὐτὸν βαθμὸν πρὸς τὸν ἄλιον λαμβάνουσι ἡμερομίσθιον ἀπὸ 50 ἕως 120 λεπτά τὴν ἡμέραν ἐὰν δὲ συμφωνηθῇ κατὰ μῆνα τότε λαμβάνουσιν ὀλιγώτερον.

Ὁ πλοῦτος τῆς Ἰαπωνίας ὅσω ἀφορᾷ εἰς μέταλλα ἔδεν δύναται ἀκριβῶς νὰ βεβαιωθῇ ἑωσὺ ἡ χώρα καὶ οἱ κεκοιμημένοι αὐτῆς πόροι ἀνοιχθῶσιν εἰς τὴν ἐμπειρίαν καὶ ἐπιχείρησιν τῶν ξένων τὸ αὐτὸ δύναται τις νὰ εἴπῃ καὶ περὶ τῶν καλλιεργουμένων γαιῶν.

Αἱ ἐθνικαὶ διασκεδάσεις καὶ οἱ ἀγῶνες ἐν Ἰαπωνίᾳ ἦσαν ἥττον ἐνεργητικαὶ καὶ ἀθλητικαὶ τὸν χαρακτήρα ἢ ὅσον οἱ τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Οἱ εὐγενεῖς ἦσαν ἐκδοτοὶ εἰς τὴν ἵππασίαν ἀλλ' αἱ ἐργατικαὶ τάξεις δὲν εἶχον τὴν ἀδελιὰν νὰ ἱππεύσιν εἰς δημοσίας ὁδοὺς. Ἐτι δὲ καὶ νῦν ὅταν τὰ φορτηγὰ κτήνη ἐπιστρέφουν κενὰ φορτίου ἐκ τῆς ἀγορᾶς οἱ ἐλάται ἱππεύουσι μέρος τοῦ δρόμου, ἀλλ' ἀφιππεύουσιν ἐνώπιον οἰουδὴποτε προστυχόντος ἀρχαίου ἐκ τῆς ἀνωτέρας τάξεως. Ἡ ἑλλειψὶς ὁδῶν ἀπεθάρρυνε τὴν συνήθειαν τῆς ἵππασίας. Ὀδοιπορίαι ἢ ταχυπορίαι δὲν ἦσαν ἐν χρήσει τὸ αὐτὸ ῥητέον καὶ περὶ λεμβοδρομίων. Ἀποκλειστικῶς πολεμικοὶ ἀγῶνες καὶ συνήθειαι ἦσαν ἡ ἐνασχόλησις τῶν ἀνωτέρων τάξεων. Β-γυμνάζοντο εἰς τὸ τόξον καὶ τὴν ξιφασκίαν ἐν καιρῷ δὲ συμποσίων, ἰδοκίμαζον τὴν ἰσχὺν αὐτῶν καὶ τὴν ἐπιτηδεύουσαν ἐντὸς τοῦ οἴκου.

Αἱ κατώτεραι τάξεις εἶχον ἐνεργητικώτερας διασκεδάσεις. Ὑπὸ τὴν σελήνῃν τοῦ θέρους δύναται τις νὰ ἴδῃ ὀλόκληρον χωρίον συνηγμένον ἵνα παραστῇ μάρτυς ἀγῶνων δρόμου καὶ ξιφασκίας. Αἱ θεατρικαὶ παραστάσεις εἰσὶ δημοφιλεῖς καὶ περιπλανώμεναι ἐταιρίαι ἡθοποιῶν μεταβαίνουσιν ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον, ἀνεγείρουσι σκηνὰς ἐκ καλάμης καὶ ψιᾶθης καὶ παριστάνουσιν ἐκεῖ ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα. Ἐν τοιαύταις περιπτώσεσι ἡ ἐργατικὴ τάξις ἐξέρχεται πολυἀριθμὸς, φέροντες τὰς εἰσπρασίμας αὐτῶν ἐνδυμασίας, καὶ ἀπολαύοντες τῆς θέας τῆς παραστάσεως μετὰ μεγάλου ἐνδιαφέροντος. Οἱ ἐργάται τὸ ἐσπέρας μεταβαίνουσιν εἰς τὰ ταπεινά, πίνουν εὐλαφὲς οἶνον ἐξ ὀρύζης κατεσκευασμένον ψάλλουσιν ᾠδαί, παίζουναι παιγνίδια ἐπιδειξιότητος καὶ ἀπαγγέλλουσι μετὰ δραματικοῦ ὅπου περικοπὰς ἀρχαίων ἱστορικῶν καὶ ποιητῶν. Γυναῖκες καὶ κοράσια φλυαροῦσιν ἐν ὁμασίᾳ εἰς τὴν οἰκίαν γείτονός τινος ἢ ἐν τοῖς δημοσίοις λουτροῖς.

Πρὸς ταῦτοις οἱ Ἰάπωνες εἶναι φίλοι τῆς ὀδοιπορίας. Εἰς τινὰς κώμας ὅτε ἡ τῶν ἀγρῶν ἐργασία ἐπετραπῇ, 20 ἢ 30 φίλοι καὶ γείτονες σχεδιάζουσιν ὀδοιπορίαν εἰς τι περνημισμένον τέμενος ἢ καὶ ἐν τινι ἐν τοῖς ὄρεσι, μεταβαίνοντες περὶ 150 ἕως 200 μίλια. Βαίνουν εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ ἀτραπούς, λαλοῦντες, γελῶντες καὶ ᾄδοντες. Κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας ὅταν ἀποκάμωσι κοιμῶνται ἐν τῇ σκιά

τῶν δασῶν, τρώγουσι ὀρίζαν καὶ πίνουν τῆτον καὶ εἰς εὐτυχίαν.

Αἱ ὀδοιπορίαι αὗται εἶναι σπουδαῖαι εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον τοῦ ἐργάτου ἀνακαινίζουσιν αὐτὸν διανοητικῶς καὶ φυσικῶς δὲ παρέχουσι αὐτῷ τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρατηρήσῃ ἐκτεταμέναις χώραις νέας, ποικίλας καὶ καλλιτέρας βιομηχανίας καὶ τὸν βίον καὶ τὰς συνήθειας τῶν ἀπομακρυσμένων συμπολιτῶν αὐτοῦ.

Ὑπάρχει καὶ ἑτέρα διασκέδασις ἀπαντωμένη κατὰ τὰς εἰσπρασίμας ἡμέρας, ἥτις ἐν ταῖς ἀπωτέραις κώμας τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐνασκει ἔτι ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν κατωτέρων τάξεων, αὗτοι εἶναι οἱ καθ' ὁδὸν ἱστοριολόγοι. Διὰ τοῦ μέσου τούτου πολλὰί τάξεις ἔμαθον τὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος τῶν. Οἱ ἱστοριολόγοι ἔχουσιν βάρβαρον ὅσον καθήνται καὶ ἀντὶ ἐλαχίστης ἀμοιβῆς διηγοῦνται καθ' ὥραν τὴν πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν ἱστορίαν τῶν διαφόρων δυναστεϊῶν αἰτίνας ἐκυβέρνησαν τὴν χώραν.

ΕΥΦΥΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ἡμέραν τινα ὁ Ζαλίμ-Σινζ, Ἰνδὸς χριστιανός, διαβαίνων τὸν ποταμὸν Γάγγην μετὰ δύο Βραχμάνων ἐπετιμήθη ὑπ' αὐτῶν πικρῶς, διότι ἀφῆκε τὴν εἰδωλολατρειάν καὶ ἐγένετο χριστιανός. — «Τί γνωρίζεις ἀμαθέστατε» εἶπον οἱ Βραχμάνες πρὸς τὸν χριστιανὸν Ἰνδὸν, «περὶ τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ; Πῶς εὐκόλως παρεπίσθης νὰ ἐγκαταλίπῃς τὸ πατρὸν θρησκεῦμα;»

— «Ὅ, τι λέγετε, διδάσκαλοι, ἀπήντησεν ὁ Ζαλίμ, περὶ τῆς ἀμαθείας μου εἶναι ἀληθές, ἀλλὰ δὲν ἔχετε δικαίον νὰ με προσβάλητε διότι παρητήθην τῆς λατρείας τῶν εἰδῶλων. Εἶχον ὥρατον θεόν, ἐπλήρωσα πολὺ ἀκριβᾶ δι' αὐτὸν, ἦν ἔργον περιφήμου τεχνίτου. Ἀλλὰ, κύριοι, ὑποθέσατε ὅτι ἔφερον τὸν θεὸν τοῦτον μετ' ἐμοῦ, ἐκράτουν δὲ τὸν μὲν θεὸν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ καὶ τὸν κύνα μου ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἐπιπτον δὲ ἀμφότεροι ἐν τῷ ποταμῷ, τί ἤθελε συμβῆ;» Τινὲς τῶν ἐπιβιτῶν ἀπεκρίθησαν ὅτι ὁ μὲν κύων θέλει σωθῇ κολυμβῶν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, ὁ δὲ θεὸς, ὢν ἐκ λίθου, ἤθελε καταποντισθῇ.

Ἐὰν τὸ πρᾶγμα οὕτως ἔχει, ὑπέλαβεν ὁ Ζαλίμ, τότε ὁ κύων εἶναι ἱκανώτερος τοῦ θεοῦ, διότι αὐτὸς τοῦλάχιστον δύναται νὰ σώσῃ ἐαυτὸν. λοιπὸν σοφοὶ διδάσκαλοι εἶναι φρόνιμον νὰ λατρεύῃ τις θεὸν κατώτερον καὶ τοῦ κυνός; Οὐχί, οὐδέποτε πλεον θέλω λατρεύειν εἰδῶλα, ἀλλὰ τὸν δημιουργὸν τοῦ παντός, τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὁστις ἀπέθανεν ἵνα λυτρώσῃ τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ διαβόλου καὶ παντὸς ψυχικοῦ ἐχθροῦ καὶ τέλος καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ θανάτου.